

**O‘ZBEKISTONDA YOSHLAR TADBIRKORLIGINI
RIVOJLANTIRISH: MOLİYAVIY, TA’LIM VA
INSTITUTIONAL MUAMMOLAR
РАЗВИТИЕ МОЛОДЁЖНОГО
ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В УЗБЕКИСТАНЕ:
ФИНАНСОВЫЕ, ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ И ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЕ
ПРОБЛЕМЫ
DEVELOPMENT OF YOUTH ENTREPRENEURSHIP IN UZBEKISTAN:
FINANCIAL, EDUCATIONAL AND INSTITUTIONAL CHALLENGES**

Xayriyeva Chinara Baxtiyor qizi

Jamoat xavfsizligi universiteti “Iqtisodiyot” yo‘nalishi 3-bosqich talabasi

Annotatsiya. Mazkur tadqiqotda O‘zbekistonda yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish jarayonida yuzaga kelayotgan moliyaviy, ta’limiy hamda institutsional to‘siqlar amaldagi me’yoriy-huquqiy baza va rasmiy statistika ko‘rsatkichlari asosida tizimli o‘rganilgan. Ishda boshlang‘ich sarmoya va garov ta’minoti tanqisligi, tijorat hamda imtiyozli kreditlarning foiz tafovutlari (mikroqarzlarda 34,9 foizdan maxsus dasturlarda 7–18 foizgacha), biznes ko‘nikmalarining amaliyotdan uzilishi va startup loyihalarni masshtablashtirish masalalari qiyosiy jadvallar yordamida ochib berildi. Shuningdek, kichik biznesning YaIMdagi ulushi (2020–2024-yillarda 57,5 foizdan 54,3 foizga o‘zgarishi) va yoshlar bandligi dinamikasi tahlil qilinib, maqola yakunida garov yukini kamaytirish, dual biznes-inkubatsiya va yagona raqamli muvofiqlashtirish bo‘yicha amaliy tavsiyalar shakllantirildi.

Kalit so‘zlar: yoshlar tadbirkorligi, kichik biznes, imtiyozli kredit, foiz stavkasi, garov ta’minoti, startup, tadbirkorlik ko‘nikmalari, yoshlar bandligi, yangi ish o‘rinlari.

Аннотация. В данной статье исследуются финансовые, образовательные и институциональные барьеры развития молодёжного предпринимательства в Узбекистане с опорой на официальную статистику и нормативно-правовые акты. На основе табличных данных проанализированы проблемы дефицита стартового капитала и залогового обеспечения, разрыв между коммерческими (до 34,9% по микрозаймам) и льготными процентными ставками, нехватка прикладных деловых компетенций, состояние стартап-экосистемы и влияние

сектора на занятость молодёжи. В заключительной части работы предложены прикладные меры по расширению беззалогового гарантирования, внедрению учебных бизнес-инкубаторов и созданию единого цифрового окна обслуживания молодых предпринимателей.

Ключевые слова: молодёжное предпринимательство, малый бизнес, льготный кредит, процентная ставка, залоговое обеспечение, стартап, предпринимательские навыки, занятость молодёжи, новые рабочие места.

Abstract. This study examines the financial, educational, and institutional barriers affecting youth entrepreneurship in Uzbekistan using official statistical releases and recent regulatory acts. Through comparative tabular analysis, the paper evaluates start-up capital and collateral constraints, interest rate spreads between commercial micro-loans (34.9%) and concessional credit lines (7%–18%), gaps in practical business education, start-up scaling challenges, and labor market absorption. While youth account for 35% of active entrepreneurs and overall unemployment declined from 5.5% to 4.9%, the dip in small business GDP share from 57.5% to 54.3% underscores the need for qualitative productivity growth. Eight actionable policy recommendations are proposed across credit guarantee expansion, practice-oriented curricula, and institutional coordination.

Keywords: youth entrepreneurship, small business, concessional loan, interest rate, collateral requirement, start-up, entrepreneurial skills, youth employment, new jobs.

1. KIRISH (INTRODUCTION)

Demografik jihatdan yosh davlat hisoblangan O‘zbekistonda barqaror iqtisodiy o‘sinh sur‘atlarini saqlab qolish bevosita mehnat bozoriga kirib kelayotgan yosh avlodning ishbilarmonlik tashabbusiga bog‘liq. Har yili yuz minglab bitiruvchilar mehnat bozoriga qo‘shilar ekan, ularni faqat yollanma ishchi sifatida emas, balki yangi ish o‘rni yaratuvchi mustaqil subyekt sifatida shakllantirish davlat siyosatining kun tartibidagi asosiy masalaga aylandi. Shu bois 2025-yil 14-fevralda qabul qilingan O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ-62-son qarori yoshlar tadbirkorligini rag‘batlantirish va bandligini ta‘minlash bo‘yicha yangi institutsional mexanizmlarni ishga tushirdi [1]. Hujjatga muvofiq, 2025–2027-yillar davomida “Yoshlar biznesi” dasturini ro‘yobga chiqarish va uning doirasida jami 350 ming nafar yoshni tadbirkorlik faoliyatiga qamrab olish belgilangan [2].

Statistik raqamlarga murojaat qilsak, hozirgi vaqtda mamlakatimizdagi faol biznes vakillarining 35 foizini aynan yosh tadbirkorlar tashkil etmoqda [4]. Oxirgi besh yil ichida kichik va o'rta korxonalar soni ikki baravarga ortib, mazkur sektorda band bo'lganlar soni 10,5 million kishiga — mehnatga layoqatli aholining 74 foiziga yetdi [5; 11]. Keltirilgan ko'rsatkichlar bir qarashda ijobiy manzara hosil qiladi. Biroq amaliyotda mustaqil ish boshlamoqchi bo'lgan yoshlar jiddiy to'siqlarga ro'baro' kelmoqda: boshlang'ich sarmoya va likvidli garov mulkining yo'qligi, tijorat kreditlari foizining balandligi, amaliy biznes ko'nikmalarining yetishmasligi hamda idoralararo ma'muriy tartib-taomillar shular jumlasidandir [9].

Ushbu maqolaning maqsadi — O'zbekistonda yoshlar tadbirkorligini rivojlantirishga ta'sir ko'rsatayotgan moliyaviy, ta'limiy va institutsional muammolarni empirik ma'lumotlar asosida tizimli tahlil qilish hamda mavjud dasturlar samaradorligini oshirishga qaratilgan amaliy takliflar ishlab chiqishdan iborat.

2. TADQIQOT METODOLOGIYASI (METHODS)

Tadqiqot jarayonida yoshlar tadbirkorligini qo'llab-quvvatlash tizimini uchta o'zaro bog'liq yo'nalish — moliyaviy resurslar arxitekturasini, inson kapitali (ta'lim va startap ekotizimi) hamda institutsional boshqaruv kesimida baholash yondashuvi qo'llanildi. Tahlilning axborot bazasini O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ-62-son qarori [1] va Oliy Majlisga Murojaatnomasi [8], Yoshlar ishlari agentligi [2], Markaziy bank va tijorat banklari statistikasi [6; 7], Milliy statistika qo'mitasi to'plamlari [12], shuningdek, Birlashgan Millatlar Tashkiloti Taraqqiyot dasturining (UNDP) 2025-yilgi hududiy rivojlanish hisoboti [9] hamda mahalliy iqtisodchi olimlarning ilmiy ishlari [10; 11] tashkil etdi.

Maqolada qiyosiy-huquqiy tahlil, statistik guruhlash va moliyaviy shartlarni chog'ishtirish usullaridan foydalanildi. Birinchidan, davlat maqsadli dasturlari doirasida ajratilayotgan moliyaviy vositalar hajmi va shartlari guruhlandi (1-jadval). Ikkinchidan, yosh tadbirkorlar uchun qarz kapitalining haqiqiy qiymatini aniqlash maqsadida bank tizimidagi o'rtacha bozor stavkalari (mikroqarz, jismoniy va yuridik shaxslar kreditlari) imtiyozli kredit liniyalari va garov koeffitsiyentlari bilan qiyoslandi (2-jadval). Uchinchidan, kichik biznesning YaIMdagi ulushi va bandlik dinamikasi o'rtasidagi nomutanosiblik sabablari makroiqtisodiy ko'rsatkichlar yordamida baholandi (3-jadval).

3. TAHLIL VA NATIJALAR (RESULTS)

3.1. Boshlang'ich kapital muammosi va davlat moliyaviy qo'llab-quvvatlash mexanizmlari

Biznesni noldan boshlayotgan yosh tashabbuskor duch keladigan eng birinchi to'siq — boshlang'ich kapital va bank talab qiladigan garov mulkining mavjud emasligidir. O'qishni endi tamomlagan yoki o'zini o'zi band qilgan 18–30 yoshli fuqarolarning aksariyatida shaxsiy ko'chmas mulk, avtotransport yoxud to'lovga qobiliyatli kafil bo'lmaydi; oqibatda ular an'anaviy bank kreditlaridan amalda foydalana olmaydi. Mazkur bo'shliqni to'ldirish maqsadida davlat tomonidan maqsadli moliyaviy instrumentlar paketi joriy etildi (1-jadval).

1-jadval. Yoshlar tadbirkorligini moliyaviy qo'llab-quvvatlashning asosiy yo'nalishlari [1; 2; 3]

№	Moliyaviy mexanizm va yo'nalish	Ajratiladigan mablag' hajmi	Muddati va asosiy talab shartlari
1	Imtiyozli mikroqarz (18–30 yoshdagi o'zini o'zi band qilgan yoshlar uchun)	100 mln so'mgacha	7 yilgacha muddatga, imtiyozli davr bilan
2	“Biznesga birinchi qadam” loyihasi	5 mlrd so'mgacha	Loyiha doirasida kamida 20 ta yangi ish o'рни yaratish sharti
3	Yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish davlat jamg'armasi	100 mln AQSh dollari	Yoshlar ishlari agentligi huzurida shakllantirilgan resurs
4	Yoshlar banki uchun yo'naltirilgan maqsadli mablag'	200 mln AQSh dollari	Yoshlarning istiqbolli biznes loyihalarini kreditlash
5	Startup loyihalarga to'g'ridan-to'g'ri investitsiya	2 mlrd so'mgacha	Tashabbuskor yoshlarning innovatsion loyihalari uchun

№	Moliyaviy mexanizm va yoʻnalish	Ajratiladigan mablagʻ hajmi	Muddati va asosiy talab shartlari
6	Imtiyozli kredit resurslarida yosh xotin-qizlar kvotasi	Kamida 30%	Xotin-qizlar tadbirkorligini maqsadli ragʻbatlantirish uchun

1-jadvalda keltirilgan dasturlardan tashqari, respublika boʻyicha aholini tadbirkorlikka jalb etish maqsadida ajratilgan 22 trln soʻmlik umumiy imtiyozli resurslarning 2,5 trln soʻmi bevosita yoshlar tadbirkorligini moliyalashtirishga yoʻnaltirilgan [5]. Shunga qaramay, makrodarajada katta hajmdagi moliyaviy resurslarning ajratilishi ularning har bir hududdagi yosh tadbirkorga avtomatik ravishda yetib borishini anglatmaydi. Ariza topshirish bosqichlari, biznes-rejaga qoʻyiladigan murakkab talablar va kredit komissiyalarida qaror qabul qilish muddatlarining choʻzilishi koʻp hollarda yoshlar uchun jiddiy maʼmuriy toʻsiq boʻlib qolmoqda [9].

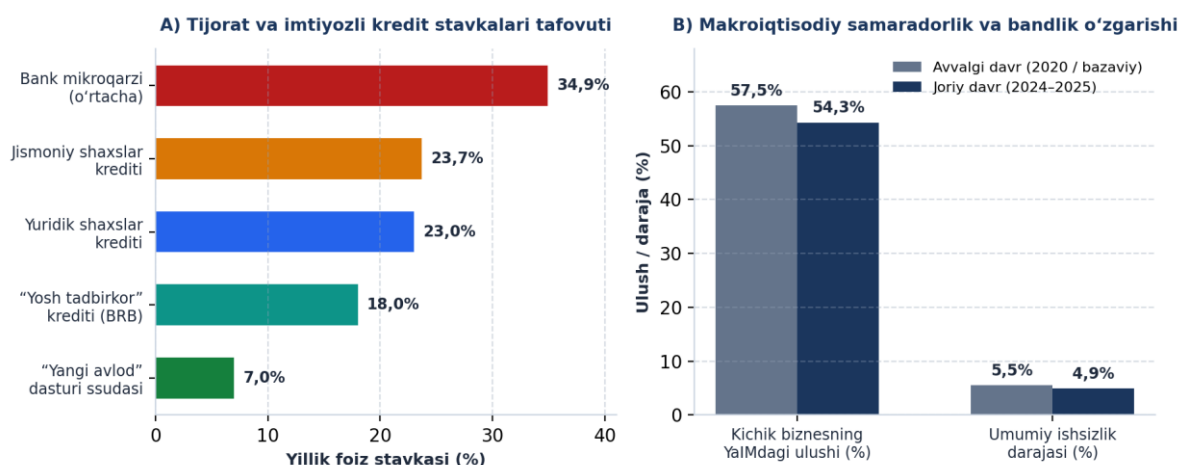
3.2. Kredit bozori shartlari, foiz stavkalari va garov yuki tahlili

Qarz mablagʻlarining qimmatligi — yoshlar tadbirkorligi rivojiga toʻsqinlik qilayotgan ikkinchi muhim moliyaviy omildir. Oʻzbekiston Respublikasi Markaziy banki eʼlon qilgan maʼlumotlarga koʻra, 2025-yilda tijorat banklarida ajratilgan mikroqarzlarining oʻrtacha yillik foiz stavkasi 34,9 foizni, jismoniy shaxslarga berilgan anʼanaviy kreditlar (mikroqarzsiz) 23,7 foizni, yuridik shaxslarga ajratilgan kreditlar esa 23,0 foizni tashkil etgan [6]. Dastlabki aylanma mablagʻi kam boʻlgan yangi korxonaning 23–35 foizlik kredit yukiga bardosh berib, sof foydaga chiqishi iqtisodiy jihatdan nihoyatda murakkab. Davlatning imtiyozli dasturlari va tijorat banklarining maxsus liniyalari ushbu foiz yukini qisman yumshatsa-da, ularda ham qatʼiy cheklovlar saqlanib qolmoqda (2-jadval va 1-rasm).

**2-jadval. Yosh tadbirkorlar uchun tijorat va imtiyozli kredit
shartlari qiyosi [1; 6; 7; 8]**

№	Kreditlash ko'rsatkichi va moliyaviy shartlar	Amaldagi qiymati	Manba
1	Tijorat banklarida mikroqarzning o'rtacha yillik foiz stavkasi	34,9%	[6]
2	Jismoniy shaxslarga ajratilgan kreditlar (mikroqarzsiz), o'rtacha	23,7%	[6]
3	Yuridik shaxslarga ajratilgan kreditlar bo'yicha o'rtacha stavka	23,0%	[6]
4	PQ-62-son qaror doirasidagi imtiyozli kredit stavkasi	MB asosiy stavkasi + 4 foiz punkt	[1]
5	BRB bankining "Yosh tadbirkor" krediti: yillik stavkasi va muddati	18% / 60 oygacha (2,5 mlrd so'mgacha)	[7]
6	"Yosh tadbirkor" krediti bo'yicha talab etiladigan garov ta'minoti	Kredit summasining kamida 125 foizi	[7]
7	Tadbirkorlik kompaniyasi tomonidan foiz xarajatini qoplash ulushi	Milliy valyutada 10 foizgacha qismi	[8]

1-rasm. O'zbekistonda kredit foiz stavkalari tafovuti va makroiqtisodiy ko'rsatkichlar dinamikasi ([1; 4; 5; 6; 7; 8] ma'lumotlari asosida muallif tomonidan tuzildi).

2-jadval ma'lumotlaridan ko'rinadiki, PQ-62-son qarorga asosan imtiyozli kreditlar Markaziy bankning asosiy stavkasiga 4 foiz punkt qo'shilgan holda beriladi, biroq buning uchun loyiha doirasida ochiladigan yangi ish o'rinlarining kamida 50 foiziga yoshlar ishga qabul qilinishi shart; agar mazkur bandlik ko'rsatkichi bajarilmasa, foiz stavkasi avtomatik tarzda bozor darajasiga ko'tariladi [1]. Shuningdek, Prezident Murojaatnomasida milliy valyutadagi kreditlar foiz stavkasining 10 foizgacha bo'lgan qismini Tadbirkorlikni rivojlantirish kompaniyasi hisobidan kompensatsiya qilish tartibi belgilangan [8]. Tijorat banklari kesimida ham maqsadli mahsulotlar mavjud: xususan, Biznesni rivojlantirish bankining (BRB) "Yosh tadbirkor" krediti 60 oygacha muddatga yillik 18 foiz stavkada 2,5 mlrd so'mgacha taqdim etiladi [3; 7]. Lekin ushbu kreditni olish uchun kredit summasining kamida 125 foizi miqdorida likvidli garov ta'minoti talab etilishi [7] foiz stavkasi pasaytirilgan taqdirda ham garov to'sig'i yoshlar uchun hal qiluvchi muammo bo'lib qolayotganini tasdiqlaydi.

3.3. Yoshlar bandligi va kichik biznesning makroiqtisodiy natijalari

Yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish bevosita bandlik muammosini hal etishga xizmat qiladi, chunki muvaffaqiyatli ish boshlagan yosh tadbirkor nafaqat o'zini

daromad manbai bilan ta'minlaydi, balki tengdoshlari uchun ham doimiy ish o'rinlari yaratadi [10]. Rasmiy statistika tahlili ushbu yo'nalishda ham miqdoriy o'sish, ham sifat bilan bog'liq ziddiyatli tendensiyalar mavjudligini ko'rsatmoqda (3-jadval).

3-jadval. Kichik biznes, yoshlar tadbirkorligi va bandlikka oid asosiy ko'rsatkichlar [4; 5; 8; 12]

№	Makroiqtisodiy va demografik ko'rsatkichlar	Qiymati / dinamikasi	Manba
1	Kichik va o'rta biznes sektorida jami band bo'lgan aholi soni	10,5 mln kishi (bandlarning 74%)	[5]
2	Kichik biznesning mamlakat YaIMdagi ulushi o'zgarishi (2020 → 2024-y.)	57,5% → 54,3% (-3,2 foiz punkt)	[5]
3	Yangi tashkil etilgan kichik tadbirkorlik subyektlari (2025-y. yanvar–iyun)	40 265 ta	[12]
4	Faol biznes vakillari tarkibida yosh tadbirkorlarning ulushi	35%	[4]
5	Respublikada umumiy ishsizlik darajasining pasayishi	5,5% → 4,9% (-0,6 foiz punkt)	[8]
6	2026-yil davomida aholini doimiy ish bilan ta'minlash maqsadli rejasi	1 mln kishi	[8]

3-jadval raqamlaridan anglaishiladiki, 2025-yilning birinchi yarmida 40 265 ta yangi kichik tadbirkorlik subyekti ro'yxatdan o'tgan [12], mamlakatda ishsizlik darajasi 5,5 foizdan 4,9 foizga tushgan va 2026-yilda yana 1 million kishini doimiy ish o'rni bilan ta'minlash rejalashtirilgan [8]. Biroq e'tiborli jihati shundaki, korxonalar soni ko'payganiga qaramay, kichik biznesning YaIMdagi ulushi 2020-yildagi 57,5 foizdan 2024-yil yakuniga kelib 54,3 foizga pasaygan [5]. Bu ko'rsatkich yangi ochilayotgan subyektlarning katta qismi past qo'shilgan qiymatli savdo va maishiy xizmat sohalarida to'planib qolayotganini, sektor endilikda son jihatdan emas, balki mehnat unumdorligi va texnologik samaradorlik jihatidan yangi bosqichga o'tishi zarurligini ko'rsatadi.

4. MUHOKAMA (DISCUSSION)

Olingan empirik natijalar yoshlar tadbirkorligini rivojlantirishda moliyaviy dasturlar bilan bir qatorda ta'limiy, innovatsion (startup) va institutsional omillar hal qiluvchi rol o'ynashini ko'rsatadi. Ularni uchta asosiy muammo bloki doirasida muhokama qilish maqsadga muvofiq.

Birinchidan, tadbirkorlik bilimlari va amaliy ko'nikmalar tanqisligi masalasi. Yosh tadbirkorga imtiyozli kredit ajratilgan taqdirda ham, agar unda moliyaviy rejalashtirish, marketing va xatarlarni boshqarish bo'yicha amaliy malaka bo'lmasa, loyiha qisqa muddatda inqirozga uchraydi. UNDP ekspertlarining 2025-yilgi tadqiqotida ham yoshlar o'rtasidagi ishsizlik va biznesdagi muvaffaqiyatsizliklarning bosh sabablaridan biri sifatida bitiruvchilar malakasining zamonaviy bozor talablaridan uzilib qolgani ko'rsatilgan: ta'lim muassasalari asosan nazariy bilim berish bilan cheklanib, amaliy kasbiy va tadbirkorlik kompetensiyalarini yetarli darajada shakllantirmayapti [9]. To'g'ri, bu borada yangi tashabbuslar boshlangan — xususan, AQShning Garvard va Stenford universitetlari bilan hamkorlikda “Yangi avlod tadbirkorlari” o'quv dasturi yo'lga qo'yilib, uni muvaffaqiyatli tamomlagan yoshlarning loyihalariga 200 mln so'mgacha yillik 7 foizli ssuda ajratilishi belgilandi [4], shuningdek, xotin-qizlarni tadbirkorlik kurslarida o'qitish ko'zda tutilgan [1]. Biroq bunday zamonaviy o'quv va akseleratsiya dasturlari asosan Toshkent shahri va viloyat markazlarida jamlangan bo'lib, olis va chekka tumanlardagi yoshlarning ulardan foydalanish imkoniyati cheklanganligicha qolmoqda [9].

Ikkinchidan, startup ekotizimining institutsional zaifligi. Innovatsion iqtisodiyotning lokomotivi bo'lgan startup loyihalarni qo'llab-quvvatlash doirasida mamlakatimizda kichik biznes ishtirokida kamida 200 ta startapni moliyalashtirish vazifasi qo'yilgan [5]. Rasmiy ma'lumotlarga ko'ra, o'zbekistonlik yoshlar ishlab chiqqan 63 ta startup loyihasi allaqachon AQSh, Buyuk Britaniya, Janubiy Koreya va BAA kabi ilg'or xorijiy bozorlarga chiqishga erishgan [4]. Lekin ichki bozorda yaxlit startup ekotizimi hali to'liq shakllanmagan: xususiy venchur fondlar va “biznes-farishtalar” (angel-investorlar) instituti sust rivojlangan, tizimli mentorlik tarmog'i hamda intellektual mulk obyektlarini tijoratlashtirish va himoya qilish mexanizmlari kuchsiz. Oqibatda, istiqbolli startaplarning aksariyati dastlabki g'oya (pre-seed/seed) bosqichidan barqaror kengayish (scale-up) bosqichiga o'ta olmay to'xtab qolmoqda.

Uchinchidan, institutsional tarqoqlik va monitoring muammosi. Amaliyotda nazorat organlarining ortiqcha tekshiruvlari hamda ruxsat berish jarayonlarining murakkabligi yosh tadbirkorlar tomonidan jiddiy to'siq sifatida qayd etiladi [9]. Eng muhimi, yoshlar tadbirkorligini qo'llab-quvvatlash instrumentlari bir nechta tuzilmalar — Yoshlar ishlari agentligi, tijorat banklari va Tadbirkorlikni rivojlantirish kompaniyasi o'rtasida tarqoq holda amalga oshirilmoqda. Natijada yosh tadbirkor o'qish, ro'yxatdan o'tish, kafillik olish va kredit rasmiylashtirish uchun turli idoralarga alohida murojaat qilishga majbur bo'lib, "yagona darcha" tamoyili amalda to'liq ishlamayapti. Bundan tashqari, ajratilgan kreditlar samaradorligini faqat o'zlashtirilgan mablag' hajmi bilan emas, balki ochilgan korxonalarining 3–5 yillik yashovchanlik darajasi (survival rate) va saqlab qolingani doimiy ish o'rinlari bo'yicha baholaydigan yagona monitoring tizimi mavjud emas.

5. XULOSA VA TAKLIFLAR (CONCLUSION AND RECOMMENDATIONS)

O'tkazilgan tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, O'zbekistonda yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish bo'yicha salmoqli huquqiy va moliyaviy poydevor yaratilgan: 2025–2027-yillarga mo'ljallangan "Yoshlar biznesi" dasturi, 100 mln so'mgacha imtiyozli mikroqarzlar, 100 mln dollarlik Jamg'arma va 200 mln dollarlik Yoshlar banki resurslari hamda startaplarni moliyalashtirish mexanizmlari amaliyotga kiritilgan [1; 2; 3]. Mazkur choralar natijasida yoshlarning biznesdagi ulushi 35 foizga yetib, umumiy ishsizlik darajasi 5,5 foizdan 4,9 foizga qisqargan [4; 8]. Biroq kichik biznesning YaIMdagi ulushi pasayishi (57,5 foizdan 54,3 foizga), 125 foizlik garov talabi, 23–34,9 foizlik tijorat stavkalari, amaliy ko'nikmalar yetishmasligi va idoralararo tarqoqlik mavjud salohiyatdan to'liq foydalanishga to'sqinlik qilmoqda.

Aniqlangan moliyaviy, ta'limiy va institutsional muammolarni tizimli hal etish maqsadida quyidagi amaliy takliflar ilgari suriladi:

1. Garov to'sig'ini yumshatish maqsadida yosh tadbirkorlar uchun davlat kafolat fondi imkoniyatlarini kengaytirish hamda bank kreditlarida nomulkiy ta'minot turlari (davlat kafilligi, sug'urta polisi va uchinchi shaxs kafilligi) ulushini oshirish.
2. Kredit foiz stavkalarini subsidiyalash mexanizmini birinchi navbatda faoliyatini endi boshlayotgan (dastlabki 24 oy) yoshlar korxonalariga yo'naltirish va

imtiyozli stavkadan bozor stavkasiga o'tishni korxona aylanmasiga qarab bosqichma-bosqich amalga oshirish.

3. Oliy va o'rta maxsus ta'lim muassasalarida o'qitiladigan "Tadbirkorlik asoslari" fanini nazariy ma'ruzalardan amaliy loyihalarga — talabalar biznes-inkubatori, "o'quv firma" va real biznes-reja himoyasi shakliga o'tkazish.

4. Viloyatlardan tashqari chekka tuman va mahallalarda bepul mentorlik hamda biznes-konsalting markazlari tarmog'ini kengaytirish orqali qishloq yoshlarining o'quv va moliyaviy dasturlardagi qamrovini oshirish.

5. Yoshlar ishlari agentligi, tijorat banklari va Tadbirkorlikni rivojlantirish kompaniyasi xizmatlarini (ro'yxatdan o'tish, o'qish, kafillik, subsidiya va kredit arizasi) bitta raqamli platformada birlashtirib, haqiqiy "yagona darcha" tizimini ishga tushirish va arizalarni ko'rib chiqish muddatini qisqartirish.

6. Hududlarda texnopark va biznes-akseleratorlar faoliyatini jonlantirish, mahalliy venchur fondlar va angel-investorlar uchun soliq rag'batlarini joriy etish hamda yoshlar yaratgan intellektual mulk obyektlarini patentlash va himoya qilish mexanizmlarini kuchaytirish.

7. Davlat dasturlari samaradorligini baholashda faqat ajratilgan kredit summasi bilan cheklanmasdan, yaratilgan doimiy ish o'rinlari soni, yoshlar korxonalarining 3 yillik omon qolish ko'rsatkichi (survival rate) va muammosiz qaytarilgan kreditlar ulushi bo'yicha doimiy monitoring yuritish.

8. Iqtisodiyot yo'nalishidagi talabalar va yosh tadqiqotchilar ishtirokida hududlardagi yoshlar tadbirkorligi muammolari bo'yicha dala tadqiqotlari, amaliy tahliliy loyihalar va ilmiy-amaliy anjumanlarni muntazam tashkil etish.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI (REFERENCES)

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 14-fevraldagi PQ-62-son qarori. "Yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish va bandligini ta'minlashga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida". URL: <https://lex.uz/docs/-7387025>
2. Yoshlar tadbirkorligi rivojlantiriladi // O'zbekiston Respublikasi Yoshlar ishlari agentligi rasmiy axboroti, 2025-yil 25-fevral. URL: <https://gov.uz/oz/yoshlar/news/view/37820>
3. "Endi tadbirkor yoshlarga 2,5 mlrd so'mgacha imtiyozli kreditlar beriladi — prezident" // Spot.uz, 2025-yil 14-fevral. URL: <https://www.spot.uz/oz/2025/02/14/young-entrepreneurs/>

4. “Yoshlar yaratgan 63 ta startap loyihasi rivojlangan davlatlar bozoriga chiqdi — prezident” // Spot.uz, 2026-yil 24-fevral. URL: <https://www.spot.uz/oz/2026/02/24/communication-youngs>
5. “Buncha katta mablag‘ ilgari hech qachon bo‘lmagan”. Prezident — kichik va o‘rta biznesni qo‘llab-quvvatlash haqida // Gazeta.uz, 2025-yil 19-mart. URL: <https://www.gazeta.uz/oz/2025/03/19/small-business/>
6. “O‘zbekistonda banklarning mikroqarz va avtokreditlar bo‘yicha foiz stavkalari e‘lon qilindi” // Kapital.uz tahliliy portali. URL: <https://kapital.uz/uz/kredit-foizlari-elon-qilindi/>
7. “Yosh tadbirkor” krediti shartlari va pasporti // Biznesni rivojlantirish banki (BRB) rasmiy sayti. URL: <https://brb.uz/kreditlar/yosh-tadbirkor-kredit>
8. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlis va O‘zbekiston xalqiga Murojaatnomasi // Dunyo AA. URL: <https://dunyo.info/prezident/ozbekiston-respublikasi-prezidenti-shavkat-mirziyoyevning-oliy-majlis-va>
9. UNDP O‘zbekiston. Hududlarning integratsiyalashgan rivojlanishi loyihasi tahliliy hisoboti, 2025. URL: https://undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2025-06/report_ird_project_2025_uzb.pdf
10. Yoshlar tadbirkorligining bandlikni ta‘minlashdagi roli va ta‘siri (O‘zbekiston misolida) // Qo‘qon universiteti Xabarnomasi ilmiy jurnali. URL: https://www.herald.kokanduni.uz/index.php/public_html/article/view/1543
11. O‘zbekistonda kichik biznes va tadbirkorlikni qo‘llab-quvvatlash mexanizmlari // Ilm-fan iftixori ilmiy to‘plami. URL: <https://interspp.com/index.php/ilmfaniftixori/article/download/2167/1600/3136>
12. O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitasi. Kichik tadbirkorlik subyektlari demografiyasi va makroiqtisodiy ko‘rsatkichlari bo‘yicha ma‘lumotlar, 2025. URL: <https://stat.uz>